

Nr rejestracyjny: 2016/23/N/HS5/00160; Kierownik projektu: mgr Oskar Skibiński

W ciągu ostatnich dziesięcioleci nastąpiła globalna zmiana gospodarki z ery przemysłowej w obecną erę informacyjną, tj. gospodarkę najnowszą, reprezentowaną przez komputery i sieć Internet. Nowe środowisko oparte na zwiększonym przetwarzaniu informacji z wykorzystaniem komputerów umożliwiło bezpośrednią emisję i obrót papierami wartościowymi w formie zdematerializowanej, co finalnie doprowadziło do wzrostu technicznej efektywności transakcji transgranicznych. Pomimo przezwyciężenia istotnych barier technicznych, nadal istnieją od dawna głęboko zakorzenione przeszkody natury prawnej, które stoją na drodze inwestycjom zagranicznym. Najnowszą inicjatywę mającą na celu zniesienie tych barier stanowi wspierana przez Komisję Europejską Unia Rynków Kapitałowych.

Efektywna i bezpieczna infrastruktura post transakcyjna stanowi kluczowy element sprawnie funkcjonującego rynku kapitałowego. Dlatego też jednym z celów niniejszego projektu uczyniono ocenę obecnych regulacji w zakresie transgranicznych rozliczeń i rozrachunku oraz określenie głównych źródeł nieefektywności w związku z odpowiednimi regulacjami dotyczącymi transakcji krajowych. Badania prowadzone w ramach projektu służą przede wszystkim poprawie zaufania uczestników obrotu do zapisu na rachunku papierów oraz polepszeniu ich sytuacji prawnej. Praca wykonana w ramach projektu może w konsekwencji doprowadzić do poprawy pewności prawnej w tym zakresie, co nie znosi potrzeby dokonania harmonizacji istotnych kwestii wynikających z transakcji transgranicznych.

Kwestia harmonizacji wciąż pozostaje aktualna z tego względu, że obowiązująca regulacja nie stanowi satysfakcjonującego kompromisu między potrzebami obrotu zdematerializowanymi papierami wartościowymi, a koniecznością ochrony poszczególnych jego uczestników, jako podmiotów uprawnionych z tych papierów lub je ewidencjonujących. Dla udowodnienia tej hipotezy konieczne są przeprowadzenie wnikliwej analizy prawnej tekstów prawnych, a także badania porównawcze systemów prawnych innych europejskich państw takich jak Szwajcaria i Niemcy w celu rozwiązania istotnych problemów powstających z sytuacji prawnej podmiotu prowadzącego rachunek i posiadacza tego rachunku w przypadku błędnego wpisu na rachunku papierów wartościowych, zastosowania konstrukcji nabycia w dobrej wierze czy wykorzystania koncepcji PRIMA w kontekście transgranicznym.